

Sinteza obiecțiilor și propunerilor
la proiectul de lege cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului
(în baza raportului de expertiză a Centrului Național Anticorupție)

Nr.	Autoritatea emitentă	Obiecțiile/propunerile prezentate	Opinia Ministerului Justiției
	Centrul Național Anticorupție	<p>1. La art.3 din proiect „investigații financiare – constă în colectarea informației, analiza și verificarea tuturor relațiilor financiare, economice și clienților care pot fi legați de activitatea suspectă de spălare a banilor, de comiterea infracțiunilor asociate acesteia și finanțare a terorismului ce țin de identificarea, stabilirea sursei și urmărirea bunurilor utilizate, obținute din aceste infracțiuni, fondurile teroriștilor și alte bunuri, care sunt sau pot fi subiect al măsurilor asigurătorii și/sau confiscării, precum și investigarea dimensiunii rețelei criminale și gradului de criminalitate aferente”</p> <p>La noțiunea dată este necesar de delimitat clar că investigațiile financiare efectuate de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor sunt distincte de investigațiile special prevăzute la Legea nr.59 din 29.03.2012 privind activitatea specială de investigații.</p> <p>Recomandarea: Pentru a nu admite confuzii în procesul de implementare a prevederilor, propunem de a completa noțiunea dată cu prevederi care să delimiteze clar că investigațiile financiare sunt distincte de investigațiile speciale reglementate Legea nr.59 din 29.03.2012 privind activitatea specială de investigații”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Textul a fost redactat.</p>
		<p>2. La art.7 alin.(3) lit.d) din proiect „țara de destinație dispune de un sistem de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului conform ratingurilor oficiale și standardelor internaționale și este regulat supusă evaluării în acest sens de către organizațiile internaționale de profil”.</p> <p>Noțiunea „ratinguri oficiale” nu este consacrată în legislația națională. Considerăm că este necesar de a exclude astfel de construcții normative, întrucât vor crea confuzii și interpretări ambigue în procesul de implementare a prevederilor.</p> <p>Recomandarea: Pentru a nu admite confuzii și interpretări preferențiale a prevederii, propunem de a exclude sintagma „ratingurilor oficiale și”. Această obiecție este valabilă în tot cuprinsul proiectului.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Textul a fost redactat</p>
		<p>3. La art.7 alin.(3) lit.e) din proiect „țara de destinație deține de un nivel redus de corupție și de criminalitate conform ratingurilor oficiale”. Prevederea „deține de un nivel redus de corupție” este confuză, deoarece nu redă clar sensul aplicabilității normei.</p> <p>Recomandarea: În vederea nuanțării adecvate a normei, propunem de exclus cuvântul „de”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Textul a fost redactat</p>

	<p>4. La art.15 alin.(6) li.a) din proiect „să constate dacă entitățile raportoare utilizează politici, metode, practici și proceduri scrise și măsuri de control intern, inclusiv reguli stricte cu privire la identificarea clienților și beneficiarilor efectivi”.</p> <p>Sintagma „să constate” nu corespunde conținutului normei în cauză, deoarece prevederile reglementează procedura de verificare de către organele cu funcții de supraveghere a politicilor, metodelor și a măsurilor de control intern a entităților raportoare.</p> <p>Recomandarea: Se recomandă autorului de a substitui sintagma „să constate” cu sintagma „să verifice”.</p>	<p>Se acceptă Textul a fost redactat</p>
	<p>5. La art.15 alin.(7) din proiect „Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor coordonează și supraveghează modul de aplicare a prevederilor de la alin.(1)-(6). Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor sesizează organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare îndată ce au fost identificate riscuri aferente activității entităților supravegheate”.</p> <p>În tot cuprinsul proiectului se utilizează noțiunea de „informare imediată, dar nu mai târziu de 24 de ore”, pe când alin.(7) al art.15 din proiect folosește cuvântul „îndată”.</p> <p>Considerăm necesar de utilizat doar o singură noțiune pentru aceeași situație.</p> <p>Recomandarea: Se recomandă autorului de a substitui cuvântul „îndată” cu cuvântul „imediat”.</p>	<p>Se acceptă Textul a fost redactat.</p>
	<p>6. La art.21 alin.(2) din proiect „Entitățile raportoare, din oficiu sau la solicitare, se vor abține de la executarea de activități și tranzacții cu bunuri pentru un termen de până la 5 zile lucrătoare dacă stabilesc suspiciuni pertinente care pot indica despre acțiuni de spălare a banilor...”.</p> <p>Sintagma „suspiciuni pertinente” se dublează cu noțiunea de „suspiciuni rezonabile” prevăzută în proiect. Este necesar de utilizat o singură noțiune pentru același fenomen. În caz contrar, există riscul interpretării confuze a normei.</p> <p>Recomandarea: Se recomandă autorului de a utiliza o singură noțiune în cadrul proiectului.</p>	<p>Se acceptă Textul a fost redactat.</p>
	<p>7. La art.21 alin.(3) din proiect „Măsurile aplicate conform prevederilor alin.(2) încetează din oficiu până în baza permisiunii scrise și confirmate de Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor”. Prevederea „încetează din oficiu până în baza permisiunii scrise” este confuză și ambiguă, deoarece nu redă clar sensul aplicabilității normei.</p> <p>Recomandarea: Pentru a nu admite confuzii în procesul de implementare a normei, propunem de exclus cuvântul „până”.</p>	<p>Se acceptă Textul a fost redactat.</p>

		<p>8. La art.21 alin.(17) din proiect „Prin derogare de la prevederile alin.(2) entitatea raportoare în baza permisiunii scrise Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor efectuează activitatea sau tranzacția suspectă atunci când abținerea de la executarea tranzacțiilor respective este imposibilă sau poate zădărnici eforturile de urmărire a beneficiarilor...”.</p> <p>Prevederea „zădărnici” nu corespunde terminologiei utilizate în tehnica legislativă. În cazul dat, ar fi oportun de folosit noțiunea de „limitare”.</p> <p>Recomandarea: Se recomandă autorului de a substitui cuvântul „zădărnici” cu cuvântul „limita”.</p>	<p>Se acceptă Textul a fost redactat.</p>
		<p>9. La art.23 alin.(4) din proiect „În cazul comiterii încălcărilor grave ce țin de nerespectarea cerințelor prezentei legi, iar aceste încălcări devin sistematice, repetate sau o combinație a acestora, ce pot conduce la consecințe grave privind prejudicial cauzat...”.</p> <p>Sintagma „combinat” nu corespunde terminologiei utilizate în legislația națională. Considerăm oportun a se utiliza noțiunea de „cumul”.</p> <p>Recomandarea: Se recomandă autorului de a substitui sintagma „combinat” cu sintagma „cumul”.</p>	<p>Se acceptă Textul a fost redactat.</p>
		<p>10. La art.11 alin.(7) și (8) din proiect „(7) În cazuri de urgență este posibilă raportarea verbală a activităților sau tranzacțiilor prevăzute în alineatele (1)-(3) exprimată prin prezentarea datelor din formularul special către responsabilii Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în cadrul unei discuții telefonice, cu prezentarea ulterioară a formularului special în format electronic în cel mult 24 ore de la ora raportării verbale.</p> <p>(8) Forma și structura formularului special, precum și procedura și instrucțiune cu privire la raportarea activităților sau tranzacțiilor prevăzute în alineatele (1)-(3) sunt elaborate și aprobate de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor”</p> <p>Deși norma alin.(7) al art.11 din proiect instituie cazurile de urgență privind raportare verbală a activităților sau a tranzacțiilor, alin.(8) al aceluiași articol care prevede că forma și structura formularului special, precum și procedura și instrucțiunea cu privire la raportarea activităților sau tranzacțiilor prevăzute în alineatele (1)-(3) din proiect sunt elaborate și aprobate de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor nu prevede trimiterea la alin.(7) al art.11 din proiect, care, de fapt, instituie aplicarea cazurilor de urgență.</p> <p>Recomandarea: Pentru a nu admite conflicte de norme în cadrul proiectului, propunem de completat după sintagma „alineatele (1)-(3)” cu cifra „(7).”</p>	<p>10. Se acceptă Textul a fost redactat</p>

	<p>11.La art.15 alin.(10) din proiect „Organele cu funcții de supraveghere prevăzute la alin.(1), lit.a)-g) informează cu promptitudine Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în cazul în care pe parcursul inspecțiilor pe care le efectuează la entitățile raportare prevăzute la art. 4 alin.(1) sau în oricare alt mod, descoperă fapte care ar putea avea legătură cu spălarea banilor sau cu finanțarea terorismului”.</p> <p>Sintagma „informează cu promptitudine” este discreționară, deoarece nu prevede expres termenul de înștiințare de către organele cu funcții de supraveghere a Serviciului Prevenire și Combatere a Spălării Banilor. Dat fiind faptul că proiectul utilizează noțiunea de „informare imediată, dar nu mai târziu de 24 de ore”, considerăm necesar de reglementat aceeași noțiune pentru situații similare.</p> <p>Recomandarea: Se recomandă autorului de a substitui sintagma „informează cu promptitudine” cu sintagma „informează imediat, dar nu mai târziu de 24 de ore”.</p>	<p>Se acceptă Textul a fost redactat.</p>
	<p>12.La art.9 din proiect „Păstrarea datelor”. Instituirea obligativității entităților raportoare de a păstra, cel puțin 15 ani de la încetarea relației de afaceri, toate datele aferente tranzacțiilor și activităților naționale și internaționale nu este justificată de către autor în nota informativă. Considerăm că termenul propus este o cerință excesivă față de entitățile raportoare, deoarece acestea vor fi nevoite să păstreze un volum mare de documente pe un termen de 15 ani, ceea ce presupune spații și mijloace financiare suplimentare. Suntem de părere că 5 ani sunt suficienți pentru păstrarea datelor despre tranzacțiile naționale și internaționale.</p> <p>Recomandarea: Propunem autorului următoarea redacție a alin.(1), (2), (5) și (6) al art.9 din proiect:</p> <p><i>(1) Entitățile raportoare sunt obligate să păstreze pentru cel puțin 5 ani de la încetarea relației de afaceri toate datele aferente tranzacțiilor și activităților naționale și internaționale în măsura în care să poată răspunde operativ solicitărilor Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, organelor cu funcții de supraveghere a entităților raportoare și organelor de drept. Datele păstrate trebuie să fie suficiente ca să permită reconstruirea fiecărei tranzacții sau activități în maniera în care să servească în caz de necesitate ca probă în cadrul procedurii penale, contravenționale și altor proceduri legale.</i></p> <p><i>(2) Entitățile raportoare păstrează toate documentele și informațiile despre clienți și beneficiarii efectivi, obținute în cadrul măsurilor de precauție privind clienții, inclusive copiile documentelor de identificare, arhiva conturilor și documentelor primare, corespondența de afaceri, rezultatele analizelor și cercetărilor efectuate privind identificarea tranzacțiilor complexe și neordinare pe o perioadă de cel puțin 5 ani pentru perioada activă a relației de afaceri și după terminarea acesteia sau imediat după data efectuării tranzacțiilor ocazionale. Entitățile raportoare păstrează evidența tuturor</i></p>	<p>Se acceptă Textul a fost redactat.</p>

	<p><i>documentelor și informației despre tranzacțiile în decursul a cel puțin 5 ani după finalizarea acestora, iar, la solicitarea Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor sau organelor cu funcții de supraveghere a entităților raportoare pentru anumite tipuri de documente și informații, termenul de păstrare a evidenței poate fi prelungit pentru perioada solicitată, dar nu mai mare de 10 ani de la expirarea termenului de 5 ani.</i></p> <p><i>(5) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor păstrează documentele și informațiile obținute în temeiul executării prezentei legi pe o perioadă de cel puțin 5 ani. Procedura privind acumularea, păstrarea și arhivarea informații este stabilită prin ordin de către șeful Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.</i></p> <p><i>(6) Evidența datelor și documentelor în contextul prevederilor alin. (1), (2) și (5) pot fi păstrate cel puțin 5 ani în format pe hârtie, și ulterior, pentru anumite tipuri de documente și informații până la 10 ani în format electronic”.</i></p>	
	<p>13.La art.23 alin.(4) lit.a) din proiect „amendă în mărime dublă din valoarea beneficiului rezultat din încălcarea obligațiilor prevăzute de prezenta lege, în cazul în care beneficiul respectiv poate fi stabilit, sau în mărime de cel puțin echivalentul în lei a sumei de 1 000 000 euro, calculat conform cursului oficial al leului moldovenesc la data comiterii încălcării”. Stabilirea sancțiunii pentru entitățile raportoare, în mărime de 1000000 euro nu este justificată din punct de vedere al calificării faptei. Astfel, la constatarea acțiunii ilegale se ține cont de circumstanțele în care s-a săvârșit aceasta, și anume pericolul social, prejudicial cauzat, numărul încălcărilor etc., ceea ce presupune că entitățile raportoare vor fi sancționate diferit în dependență de gravitatea acțiunii.</p> <p>Recomandarea: Se recomandă autorului de a completa după sintagma „sumei de” cu sintagma „până la”. Această obiecție este valabilă și pentru lit.b) alin.(4) art.23 din proiect.</p>	<p>Se acceptă Textul a fost redactat.</p>

Ministru

Vladimir CEBOTARI